

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorska ulica števil. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: štampopna polt-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatelj na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 3 gl. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 208.

V Ljubljani v ponedeljek, 14. septembra 1885.

Tečaj II.

Ljubljana 14. septembra.

Pred nedolгим govoreč o volilnem gibanju na Francoskem, omenjali smo dveh govorov prejšnjega premierja Ferryja. Te dni pa je imel svoj kandidatski govor tudi sedanji ministerski predsednik Henri Brisson, in sicer je dne 8. t. m. razkladal pred pariškimi volilci politične svoje nazore. Iz vsega, kar je sedanji premier povedal, razvidno je, da se njegova politika le malo, ali čisto nič ne razločuje od one njegovega prednika. Pred vsem leži tudi njemu na srcu okrepljenje in utrjenje ljudovlade. Za to želi, da se različne republikanske frakcije jedna drugi približajo, da se sporazumejo in skupno delajo v njen prosep in še nadaljni razvoj. Da ljudovlada zasluži biti podpirana, da so neopravičeni vsi napadi njenih nasprotnikov, na njo, to dokazal je premier s tem, da je s ponosom ozrl se na vse to, kar je ljudovlada v 14. letih svojega obstanka izvršila.

„Republika prišla je na svet“, tako je naglašal, „brez mej, brez armade,“ neimajoč trdnjav, topov in pušk, brez kredita in brez šol. Vse to morala je še le vstvariti. Pred vsem morala je 11 milijard izplačati v vojskino odškodnino in v napravo novih branivnih sredstev. Ustanoviti je morala na tisoče šol in šolski budget pomnožiti od 23 na 132 milijonov; skrbeti je morala za nižje uradnike ter zboljšati njih položaj, isto tako za umirovljene častnike; polotiti se je morala z vso energijo javnih naprav, kajti ta „onemogla“ ljudovlada zgradila je 13 000 kilometrov glavnih, a 50 000 kilometrov stranskih železničnih prog. V nikakem oziru ni zanemarljiva važnih gmočnih interesov dežele. Na drugi strani vpeljala je tiskovno

prostost, avtonomijo občin, pravico zborovanja, obligatorični brezplačni pouk in dekliške šole! Republika je zares vse napake monarhije likvidirala, poplačala in poravnala.“

S temi besedami je pač hudo zadel vse nasprotnike republike in to tim bolj, ker je vse, kar je govoril, res, ker v nikakem oziru ni pretiraval. Tem faktom nasproti je težko se bojevati in nevarnost ljudovlade ravno zaradi tega nikakor ne preti od njenih nasprotnikov, ampak od nezrelih in nepremišljenih elementov v republiki sami. Znano je, kake nazoré goje pristaši takozvane radikalne republikanske stranke, v kaka podjetja bi radi drvili še mlado državo. Zato je skušeni premier tudi z vso resnostjo opominal vse prijatelje ljudovlade k slogi. Le v slogi je moč, le tedaj, ako razne republikanske stranke ne porabljajo svojih močij v neplodnih medsebojnih prepirih, mogoče je z vspehom odbijati vse napade na sedanjo vladno zistemo. Glavno nalogo, katero si sedanja vlada zaradi tega stavi, je tudi „omogočiti spravo in koncentriranje vseh republikanskih močij.“ Temu programu hoče sedanja vlada tudi za naprej še zvesta ostati ter želi, da se sporazumenje raznih frakcij ljudovlade uže pri prihodnjih volitvah pokaže. Brisson sam upa, da bode v tem oziru pred vsem Pariz z dobrim zgledom svetil.

Kar se tiče razmere med državo in cerkvijo, drži se Brisson načela, da moreti država in cerkev ločeni ostati, a on uvideva, da večina francoskega prebivalstva s to ločitvijo nikakor ni zadovoljna. On to naravnost priznava in pravi, da se tako velike in važne spremenitve nikakor ne dajo izpeljati zoper odločno voljo in željo ve-

like večine volilcev in državljanov. Tudi v tem oziru je tedaj Brisson po polnem tistega prepričanja, kakor Ferry, in te nazore zastopa tudi večidel vse republikansko časopisje.

Gledé zunanje politike izrekel je ministerski predsednik, da Francija želi mir, a dostojen mir, kakor ugaja tako velikemu narodu, kakor je francoski. Da je prvi porok tega miru dobro urejeno in mogočno vojstvo, je samo ob sebi umevno in zaradi tega hoče ljudovlada tudi zanaprej še obračati nanj vso svojo skrb. Kar se pa tiče kolonij, ne misli vlada po novih pridobitvah hrepeneti, a braniti hoče z vso odločnostjo dosedanje imetje. Pri tej priložnosti priznaval je Brisson z odkritosrčnostjo, ki mu dela vso čast, da stvari v Tonkinu tudi dandanes še niso po polnem urejene.

Konečno dotaknil se je Brisson v svojem govoru tudi socijalnih vprašanj ter je izrekel, da država pri tem neposredno ne more Bog vé kaj storiti, pač pa se bode trudila posredno tudi v tem oziru na to delati, da se različna zamotana vprašanja srečno rešijo. Skrbeti bode za bolji pouk in večjo omiko delavskega stanu, da se na ta način tim ložje izogne obžalovanja vrednemu boju med kapitalom in delom, datera dva faktorja bi morala vedno v prijateljski in najožji zvezi biti.

Govor ministerskega predsednika sprejel se je od mnogobrojno zbranega občinstva z veliko pohvalo. In to je dobro znamenje. Brisson govoril je kot pravi državnik, ne kot kak sanjač ali hujskač. S tem, da so njegove besede odobraval, pokazali so njegovi poslušalci, da so tudi oni zreli politiki in da ne hrepené več po nedosegljivem in mladi državi škodljivem. Sicer se ne sme pričati.

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predloži prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Mladenču se oko veselo zaiskri. „Predno se veseliš, poslušaj me!“ povzame Goš. „Sam sem se hotel uže o tem prepričati ter sem potoval tri leta pozneje v Gray. . .“ — „Tedaj v tem mestu? . . .“ — „Da, na cesti od Graya v Vesoul, v Haute Saône, našel sem te, v zimski noči jokajočega. Takrat sem bil še v neki glumaški trupi. Tvoja mati je sicer še dihal, a bila je uže v zadnjih vzdihih. Vzeli smo jo na naš voz ter jo potem odnesli v Gray v bolnico. Tamošnji zdravnik je izrekel, da je ni več rešiti. Tako si torej bil sirota. In, ker tvoja mati ni imela saboj nikakršnih papirjev, nismo te mogli vrniti tvojim ljudem. Moj patron je hotel, da postaneš glumač. Pa ti si se mi smilil. Pobrigal sem se za-te ter prisegel, da hočem ti posvetiti samotno svoje življenje. Mislim, da se tej prisegi nisem izneveril.

Da bi ti ne bilo treba, skakati po vrveh pobrisal sem jo s tabo iz glumaške trupe. Ne smeš me pa smatrati za plemenitejšega nego li sem v resnici. V usnjati torbi, katero sem vzel bil tvoji materi, našel sem 12 000 frankov v zlatu. Od te svote vzel sem si samo toliko, da sem te mogel dati v zavod in sem si omislil majhno marijonetno gledišče. Ljubi Bog je stvar blagoslovil; s časom sem izposojeni si denar lehkó zopet dodal kapitalu, obresti so rastle čedalje bolj in danes imaš več ko 20 000 frankov. K tej svoti ne računam malih svojih prihrankov, ki so, se ve, tudi le tebi namenjeni, dragi otrok moj!“

Leon objame starčka. „O moj dobrotnik! moj drugi oče!“ klikne ganen do solz.

Oči dobrega Goša se radosti zasvetijo. „Ti me delaš presrečnega“, zamomlja marijonetar. — „Saj nemam se ti drugače zabvaljevati kakor s tem, da te ljubim! . . . In uboga moja mati. . . Ti si tedaj v Grayu povpraševal po njej? . . .“ — „Da.“ — „Nu, in? . . .“ — „In nisem mogel ničesa izvedeti. Zdelo se je, kakor bi me ljudje ne umeli, nikdo mi ničesa ni mogel ali hotel povedati.“

Mladenč vzdehne. „Vidim, da si ne smem delati nobenih upov; moje uboge matere ni več. Vender rad bi videl kraj, ki je bil za-njo tako koben; rad bi videl mesto, kjer je umrla, ter okraj, kjer sem se skoro gotovo rodil in kjer imam najbrže družino. Iti hočem čez deželno cesto, kjer se je moja mati bila zgrudila. Jutre zvečer bodem v Grayu, ljubi oče moj! Dej, pojdi z mano!“

Starček je bil poln veselja. „Je-li res?“ povpraša. „Ti me hočeš vzeti saboj? Nisem si upal, prositi te tega.“ — „Tedaj ostane pri tem: jutre zjutraj jo kreneva na pot!“ — „Nekaj mi prihaja sedaj na misel,“ reče Goš obotavljaje se. — „Kaj tacega? — „A ti tega ne boš hotel. . .“ — „Le povej!“ — „Jaz bi rad svoje marijonete vzel saboj, pred vsem pa malega Rigoloja. . .“ — „Zakaj pa da ne, če ti to dela veselje?“ — „Tedaj res? Ti mi to dovoljuješ?“ — „Se ve da. Le tega ne umem, zakaj hočeš saboj vlačiti malega Rigoloja, Pavliho in Pierrota!“ — „Ti tega ne umeš?“ — „Ne.“ — „Nu, hotel bi, da bi mi kaj delali. Tako bi v malih presledkih, ne izpuštvši niti trga niti vasi, Haute Saône prepotovala in potem, če ti je ljubo, tudi Franche Comte. Pavliha in Rigolo sta dobra zlodeja; par palic več

kovati, da ne bi tudi v Parizu samem našla se opozicija proti Brissonu. Vender po tem začetku upati je, da vender le zmagajo v glavnem mestu kandidatje vladine stranke, kar bi bilo za njo neprecenljive moralne vrednosti.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Gospodska zbornica otvori se dne 22ega t. m. ob 12. uri.

„Dziennik Polski“ poroča, da se vodje desnice snidejo dne 15. t. m. v posvetovanje, kako jim bode postopati v bodočem državnem zboru.

Dne 22. t. m. vršile se bodo na Dunaji skupne ministerske konference, pri katerih se bode določil skupni državni proračun.

„Nemzet“ objavlja prošnjo, katero so izročili slovaški vodje v gorenji Ogerski presvitlemu vladarju. V tej prošnji prosijo, naj bi se jim zopet dovolila „Matica“ ter da naj bi se konfiskovano premoženje dalo nazaj. Če bi se vender to ne zgodilo, naj se dovoli, da zbor po pravilih določi o premoženju, ne pa da bi se kar izročilo ogerskemu kulturnemu društvu.

Pisarna državne zbornice razposlala je 134 levičarskim poslancem povabila, naj se snidejo dne 21. t. m. v posvetovanje glede postopanja v bodočem državnem zboru. — Vprašanje, ali naj se ustanovi „nemški klub“ ali ne, se še vedno razpravlja.

Tu je dežele.

Poročila iz Španije pravijo, da vlada povsodi mir, da se nikjer več ne ponavljajo nemiri in demonstracije. Narod se je od prve razburjenosti ohladil, in zdaj ostala bode rešitev vprašanja glede Karolinskih otokov španski in nemški vladi. Španski monarhični listi pravijo, da čast Španije zahteva, da se da Nemcem zadoščenje ter pozivljejo Špance, naj bodo močje, kakor so bili njih pradedje, da ne izgubijo spoštovanja drugih narodov. — Nemški „Reichsanzeiger“ objavlja Bismarckov odlok glede špansko-nemškega prepira. V tem odluku se naznanjajo vzroki, zakaj je Nemčija zasela Karolinske otoke: ker to ozemlje ni bilo nikogar lastnina ter so jo nemške naselbine prosile varstva; sicer pa se Nemčiji ne zdi to ozemlje tako dragoceno, zato je hoče, da ne žali prijateljstvo Španije mirno poravnati se, ali pa vso zadevo prepustiti razsodišču.

V Kitajski pričeli so se nemiri in upori. V Ningpu bil je resen upor; petsto vojakov odšlo je tja, da zatró upor, a vstasi so jih zapodili nazaj in izgubili so štirideset mož. V provinci Illi uprli so se vojaki svojim načelnikom. Več taborov so razdrli, se potem združili v tolpe, izvolili si posebne načelnike, napali cesarske čete ter jih po-

tolkli. Guvernêr v Illi je prosil pomoči ter v svojem poročilu trdil, da vstase podpira Rusija z orožjem in strelivom.

Dopisi.

Iz Trsta, 12. septembra. (Cesaričina Stefanija v Trstu.) Cesaričina Stefanija je bila, kakor smo že pisali, v sredo v Lloydovem arsenalu, kjer je prisustvovala slovesni splovitvi v morje velikanskega Lloydovega parobroda „Poseidon“. Ta splovitev v morje je dokaj zanimiva. Mislite si, piše „Ed“, velikansko ladjo na lesenem mostu, podprto z močnimi tramovi; ko delavci odstrane te trame, začne se ta velikan kar sam pomikati brzo in bržeje na onem proti morju visečem mostu, ki se užge, da zagrne gost dim ladjo in ko se zažene ta velikanska masa v morje, vpenijo se srebrni valovi, videti je, kakor bi bili požrli velikansko ladjo; ali kar naglo več sto sežnjev daleč v morju ponosno in mirno plava velikan. Da je „Poseidon“ velikan, to morejo naši čitatelji iz tega le soditi:

Perpendikolarna dolžina mu je 118 metrov, to je brez „prove“ in „pupe“, na površji je torej dolg tudi do 135 metrov; širok pa je v sredini 13 metrov; displacement na ladji znaša 7900 ton, drži pa 4602 ton, ali 46020 metr. centov. Parnik ima 3 krove; kabin I. in II. reda ima 78, velik salon za goste I. reda je dolg 13 metrov, nekoliko manjši je oni II. reda na „provi“.

Po notranjih hodnikih je prostora za 400 pasažerjev III. razreda. Za pasažerje I. in II. je šest kopeljskih kabin vse iz marmorja; na vrhu je velikanski salon za kratkočasje; nahajajo se tam mize za igro in klavir.

Nasproti temu zopet drug salon za kadilce. Na gornjem mostu je še tretji velik salon za konverzacijo in za čitanje. 14 lepih prostornih kabin za kapitana in sploh oficirje, pisarje itd. je na prvem krovu; na istem ste dve kuhinji na par.

Vse kretanje broda preskrbuje se na mašine iz sredine ladje, katera ima tudi 2 električna aparata, ki preskrbujeta svetlobo za ves brod znotraj in zunaj. Brod dobi še tri velika železna jarbola; izdelan je ves iz jekla, avstrijskega izdelka. To vam je kratek popis velikanske ladje, katera je v sredo prvokrat splavala na nje element. Slavnost je bila velikanska. Velikanski prostor, kjer se nahajajo doki Lloydovega arsenala, je bil krasno okinčan. V sredini je stal baldakin, pod katerim je altar s srebrnim križem in cerkvenimi opravami. Za altarjem je bil krasen paviljon iz samih pomorskih emblemov, na oba kraja so bile bogato preprežene galerije in tribune za najmanj 10 000 ljudi. Predno je došla cesaričina, se je slavnostni prostor napolnil z najmanj 20 000 ljudmi, brez onih, ki so od daleč z zidov in celó dreves gledali. Na morji pa je bilo kakih 300 čolničev in okolo 25 parobrodov

raznih velikosti, vse v zastavah. Pogled na morje je bil res kaj posebnega. Ob 9 in pol uri se je videlo od daleč jahto „Fantasie“, katera je bila kmalu obdana od stotine ladij in čolnov. Iz vseh je na tisoče ljudstva klicalo „urá“. Ko se je cesaričina izkrcala, sprejel jo je namestnik z soprogo in ves upravni odbor Lloyd na stopnicah ter jo vodil v omenjen paviljon, med tem ste veteranska in vojaška godba igrali cesarsko himno.

Potem se je vršilo predstavljenje; ali zdaj je prišel v. č. gosp. prošt dr. Šust z veliko asistencijo, najprej pred altarjem opravil obredne molitve, potem pa se parniku bliže podal in ga poskropil z blagoslovljeno vodo.

Na to je cesarjeva prišla za neko telegrafsko nit in v istem hipu je padla polna steklenica šampanjarca z močjo na ladjo ter se na drobne kose razbila; ladija pa je bila tako s šampanjcem krščena.

Zdaj so v naglici odstranili trame in druge priprave, ki so ladjo držale in ta je v hipu zdršala v peneče se morje med igranjem obeh godeb in klicanjem zbrane množice.

Ko je nehala ta ceremonija, je 12 malih lepih deklet prišlo pozdravit cesarjevo in ena je s francoskim nagovorom izročila prekrasen šopek cvetic. Med viharim klicanjem ljudstva podala se je potem cesarjeva spremljana od kakih 50 dostojanstvenikov zopet na morje in se vkrcala na jahto, ali vse one mnogoštevilne ladije in parniki so jo spremljale do Miramare in tam ni bilo ovacij ne konca, ne kraja, tako sicer da se je morala cesarjeva dvakrat prikazati na balkon. Tako je končala ob 11. uri prekrasna slavnost.

V četrtek pa se je cesarjeva peljala z brzovlakom zjutraj ob 7. uri v Postojino.

Vračajoča se iz Postojine pripeljala se je ob 5. uri na Prosek, katera vas je bila vsa odičena s zastavami in na trgu jo je čakalo vse prebivalstvo Proseka in bližnjih vasi. Ni nameravala vstavi se, ali ko je videla, da jo čaka tudi deputacija krasnih okoliških deklet, vstavila se je. Prvi nagovoril jo je župnik, č. gosp. Martelanc, ter jo zagotovil velikega veselja vse okolice zaradi nje bivanja v tržaški okolici, na kar jo je nagovorila še gđ. Nabergojeva ter ji izročila v imenu proseških deklet prekrasen šopek. Visoka gospa se je prijazno smehljaje na kratko zahvalila ter živahno s živio-klici pozdravljena odpeljala se v Miramar, kder je bila uže pred pol 6. uro. Ali eno uro potem se je uže zopet peljala po morju na jahti „Fantasie“, in sicer proti Istri.

V petek zjutraj je bila cesarjeva zopet v mestu. Popoldne pa so bili povabljeni v Miramar: Baron Reinelt, dvorni svetovalec baron Plenkner, predsednik pomorske vlade vitez Alber, državni poslanci Burgstaller, Nabergoj, Luzzato in Vučetić. Vabilo gosp. Nabergoja je nek dvorni sluga prinesel direktno iz grada Miramar na Prosek.

dobita kakor po navadi in zato nama bota plačala še pot!“

Leon se je moral smejati.

„Meni se zdi, da ne moreš živeti niti dneva brez svojih marijonet.“ — „Znaš imeti prav. Navada je taka! . . . Pa vidiš, če jih imam tako rad, to je za tvoje dobro, saj moje marijonete so pomogle do tvoje omike in naredile so iz tebe moža!“

11.

V Grayu je vsako leto velik žitni semenj. Do 20 milj daleč prinesejo časih kmetovalci svojo žetev v semenj. Mnogo tujcev prihaja v semenj ter tako sicer mirni kraj veselo oživi.

„Pojutranjem, v četrtek, je v Grayu semenj.“ rekel je Rouvenat hlapcem. „Spravite torej zruje, kolikor nam ga je ostalo, v žaklje ter naložite jih na vozove. Ob eni popolnoči pojdete na pot, da bote ob deseti uri uže v Grayu na semnji. Ste li razumeli?“ — „Da, gospod Rouvenat; ali ne pojdete tudi vi z nami?“ — „Ne; jaz pojdem še-le ob štirih. Pa saj pridem vender še eno uro pred vami v Gray, da tam poiščem najlepši prostor na

semenji. Morda prodam vse žito, še predno vi tja dospete.“

Blanche je ta pogovor slišala. Beseda „semenj“ zvonela je kaj prijetno v njenih ušesih, kajti pomenjala ji je veselje in zabavo. Redko je prihajala kam, a na pristavi seuillonski bilo je vse tako mirno! Ko ostane z Rouvenatom sama prične se dobrikati, gladeč mu lice. „Ah, ljubi boter, prosim te, prav lepo te prosim, vzemi me saboj v Gray.“ — „Oho! v Gray bi rada šla?“ povpraša smijoč se. „Kako pojdeš tja po noči?“ — „Saj noč ni tako slaba.“ — „Se ve da ni slaba, ko spiš.“ — „Porednež!“ — „Ti bi tedaj prav rada šla z mano?“ — „In še kako rada!“ — „Neka bude! Pojdeš z mano, saj tebi ne morem ničesar odreči!“

Dva srčna poljuba pleskneta na Rouvenatovo čelo!

Mi smo v Gray-u. Dve uri popoldne je. Semenj je baš najživahnejši. Največ občinstva je zbranega na trgu, kjer imajo glumači in drugi taki koristolovci svoje delo. Trobente so pele, bobni ropotali. Tu je bilo vsakovrstnih zabav:

igra na konjičkih, loterija, strelišče in mnogo drugega. Najbolj so se pa ljudje gnjetli pred kočje glumaške. Tu si nahajal Jasona Marcula, slavnega herkula iz Vogezov, učenca slavnoznanega nepremagljivega borilca Charlesa Ernesta, kralja vseh atletov! Potem so tukaj bile imenitne voščene podobe Eme Willart-ske v zvezi s pravo mumijo gozdnate žene, nadalje lepa Škotka Mis O'Brien; ima osemnajst let, tehta sto in osemdeset kilogramov; princ in princesinja Liliputska, najmanjša človeka na svetu, oba skupaj le meter visoka; volnati konjiček iz Afrike; dvoglavo tele; mladi zamorec Murillo, ki ogenj žre, in mnogo drugega enacega. Manjkalo tudi ni velikega gledališča Croquefer-ovega, v katerem sti imeli biti dve predstavi velike drame: „Razbojnikova nevesta ali najdenček.“ Pred gledališčno kočjo se je ljudij vse tribo, ne toliko zaradi navedene drame same, nego bolj še za to, ker je imela nastopiti tudi prava pravcata ljudozrka, kraljica sandviških otokov, ki so jo še le pred kratkim pripeljali na Francosko.

Predno so odprli vrata Croquefer-ovega gledališča, poskušal je pavliha glumaške trume, naslednik Jérôme Gošev, občinstvo razveseljovati, in

Danes popoldne ob 2. uri se visoka gospa odpelje s spremstvom skozi Lokev v Škocijan, dasi tam ogleda nenavadno lep naravni čudež.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Nj. ekselenca minister in vodja pravosodnega ministerstva imenoval je notarijska kandidata dr. Adolfa Mravлага notarjem v Radečah in Martina Kocbeka notarjem v Kostanjevici.

— (Z Bleda) se poroča, da si je prevz. knez Ernest Windisch-Grätz kupil tam posestvo, ležeče od Petrana do kapelice tik ceste v Bohinj. Novi posestnik namerava sezidati krasno letovišče ter narediti lep park.

— (Difteritis.) Iz Ilir. Bistrice se nam z dné 11. t. m. poroča: V političnem okraji Voloska, v vasi Dolenje (ležeči na naši meji ob državni cesti) uže nad jedno leto gospodari difteritis; umrlo je uže več otrok. Zdravstvene razmere so baje tu zelo neugodne, narod se ne varuje primerno te zle bolezni.

— (Iz Toplice na Dolenjskem) se nam poroča, da so gostje uže večinoma zapustili tamošnje kopalnice, da so odšli uže sešeno vsi vojaki, ki so se zdravili, in ravno tako da je tudi vojaški zdravnik dr. Thurnwald, ki je bil med gosti in prebivalstvom sploh zaradi svoje spretnosti in kot elektroterapike čislana oseba, se uže preselil na svoje staro mesto v Ljubljano.

— (V poreško-puljski škofiji.) Gospod Anton Jakič, duh. spletske škofije v Dalmaciji, je prišel v to škofijo in postal korni vikar v Pulji; gosp. Simon Semelič imenovan je škofov kaplan in kanclerist; g. Luka Kirac pride za III. kor. vikarja v Poreč; g. A. Benigar gre iz Kanfanare v Marčano za kaplana; g. Ivan Gotelj gre za duhovnega pomočnika v Kanfanaro. Novomašnik g. Matej Cozza ostane v svojem rojstnem kraju Balah (Valle) kot duhovni pomočnik.

— (Koroška razstava) zatvorila se je dné 11. t. m. Imela je zelo ugoden uspeh; vrgla je precej čistega dohodka. Obiskalo jo je 75 000 obiskovalcev, kateri so imeli plačati vstopnino.

— („Ljudske knjižnice“) ravnokar izišli 17. snopič prinaša na 89 straneh povest: „Mirko Poštenjakovič“. Prosto poslovenil Janko Leban, učitelj. — Cena zvezku 6 kr.

Statistični podatki.

O cepljenji koz na Kranjskem v letu 1884.

V vseh 11 političnih okrajih, kakor tudi v Ljubljani stavile so se koze, kakor je zaukazano, v vročem poletnem času. Cepilo je 43 zdravnikov v 13 mestih, 19 trgov in v 396 selih, in sicer — izimši mesto Ljubljano — na stroške deželne zaklada.

Za cepljenje potrebno tvarino preskrbeli so si zdravniki večinoma iz dotičnih zavodov z Dunaja, iz Št. Petra in Sv. Florijana na Štajerskem, tudi iz Monakova in celo Milana itd.

to čudno namrdujoč se in ude si vijoč. Trije stari uniformovani muzikantje so pihali v svoja trobila, kolikor so jim pljuča premogla. Dolg zamorec, ki se je zdel, kakor da bi bil pravi, nabijal je na boben. Mlada deklica v baletni (plesni) opravi klenkala je se zvončkom. Bil je to skozi ušesa zveneč, barbarsk, peklensk koncert!

Croquefer, ki je bil postal starejši in debelejši in kateremu je bilo lice živo olepotičeno, stal je ponosno na vratih v svojem prazničnem oblačilu à la Louis XV., ter je zadovoljno oziral se po občinstvu.

Med občinstvom, ki se je smijalo prečudnemu temu koncertu ter se veselilo pavlihovih burk, bila sta tudi Pierre Rouvenat in Blanche, in ž njima še mlada deklica, hči krčmarja, pri katerem se je Rouvenat v Gray-u navadno ustavljal. Deklica je dobila od starišev dovoljenje, da sme z Blancheo iti v somenji.

Blanche je hotela ljudožrko videti. Nje želja je bila Rouvenatu ukaz. Tako so čakali vsi trije, da se gledališče skoro odpre. Mladi deklici ste se srčno smijali zamorecu in pavlihi. Croquefer dá znamenje in naenkrat preneha mačja godba. Še

Število otrok ugodnih za cepljenje bilo je v letu 1884 — 15 110, iz leta 1883 ostalo jih je 3033, tedaj znaša celo število za leto 1884 ugodnih 18 143 ali 3·8 % vsega prebivalstva.

Od teh je pa 922 otrok umrlo in 144 jih je odpadlo na druge načine. Sila veliko je število umrlih otrok, kar se da razložiti po tem, da razsaja po deželi tako pogosto davica in druge nalezljive bolezni. Če se tedaj odštejejo še te zadnji številki, ostane potem le še 17 077 za cepljenje ugodnih otrok ali 3·5 % vsega prebivalstva; toda le 13 515 se jih je oglasilo, in 3562 ali 20 8/10 vseh za cepljenje ugodnih ni prišlo, grozno število ko bi zavladale koze.

Od 13 515 cepljenih otrok bilo je 12 102 ali 89·5 % cepljenih z dobrim vspehom, pri 11 cepljene koze niso bile pristne, pri 250 se niso prijele in 1152 jih ni prišlo k prigledu.

V obče cepile so se koze v letu 1884 pri 183 otrocih več nego v letu 1883, zato je pa bilo tudi število sposobnih za cepljenje v letu 1884 večje nego v letu 1883. Žalostno je le, da vsako leto ostane toliko število necepljenih, čemer se bo pa v okom prišlo, če se le vpelje posilno cepljenje.

V drugič so se koze stavile v letu 1884 še pri 4054 šolo obiskajočih otrocih, kar kaže lep napredek in za kar se je posebno zahvaliti duhovščini in učitelstvu, ki so s svojim ugledom in ljubeznivim poukom mnogo pripomogli k temu vspehu.

Cepljenje koz stalo je deželni zaklad 4709 gld. 92 1/2 kr. ali 34·7 kr. za osebo. Premij za posebno uspešno cepljenje koz izplačalo se je iz deželnega zaklada vkup 157 gld., in sicer okrajnemu ranocelniku Boboku v Ribnici 63 gold., Jansekoviču na Vrhniki 52 gld. in Treitzu v Kočevji 42 gld. — c.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Požega, 14. septembra. Zvečer priredilo je zagrebško „Kolo“ z vojaško godbo, lampijoni in zastavami spreved pred stanovanjem Nj. veličanstva cesarja; cesar stal je pri odprtem oknu; mnogobrojni narod pozdravljaj ga je navdušeno z „živio“. „Kolo“ pelo je národno himno in národne pesni, potem pa je obhodilo vse mesto med navdušenimi pozdravi prebivalstva. Cesar ostal je do konca pri odprtem oknu.

Madrid, 14. septembra. Listi poročajo, da se je v Alteji, v provinciji Alikante, po noči pri nemškem podkonzulu odtrgal ter raztrgal grb. Ministerski krogi menijo, da bode možno do konca tega meseca mirno poravnati zadevo gledé Karolinskih otokov. Poročila, da je notranji položaj Španije resen, niso utemeljena,

Praga, 13. septembra. Dr. Černý bil je s 70 glasovi zopet županom izvoljen. Zahvalil se je ter dejal, da iz poslovnih in družinskih razmer ne sprejme izvolitve. V četrtek se vrši zopet nova volitev.

ena zaušnica zazveni na lici pavlihovem, potem nastane tihota krog in krog. Croquefer, veličastno se držeč, spregovori takó-le: „Častita gospóda, slavno občinstvo! Ni mi treba, da se vam priporočam; kajti uže leta in leta pozna to mesto moje zasluge za umetnost, znanost in za somnje. Zatorej vam le povem: danes igramo najzanimivejšo igro naše literature in našega stoletja: „Najdenček“ v petih aktih. Pri tej igri bodo sodelovali vsi moji umetelniki, ki sem jih v Parizu najel ter se takih vlog vajeni. Ko se igra konča, bode mi čast, da vam predstavim veliko kraljico sandviških otokov, katero sem dal priti čez plano in morje; pri tem nisem se zbal nobenih stroškov. Oulaminili je prava kraljica, ljudožrna kraljica! Odkar je rojena je v svoji deželi, kakor je to dokazano, šestdeset malih otrok požrla; dà, gospóda moja, šestdeset malih otrok je surovih požrla! Videli bote, kako pred vašimi očmi nekaj kilov surovega mesa pogoltne! Dà, vi jo bote videli veliko kraljico sandviških otokov! Torej le v gledališče, gospóda moja, le v gledališče! Saj stane le pet kebrov za odrasle; za otroke pa le tri, isto tako za vojake pod kaporalom. Ne gnetite

Telegrafično borzno poročilo

z dné 14. septembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	83·30
„ „ „ srebri	83·75
Zlata renta	109·70
5% avstr. renta	100·05
Delnice národne banke	869·—
Kreditne delnice	287·25
London 10 lir sterling	125·—
20 frankovec	9·91
Cekini c. kr.	5·87
100 drž. mark	61·30

Tuji.

Dné 9. septembra.

Pri Maliči: Allerhand, žurnalist, in Smeibidl, potovalec, z Dunaja. — pl. Samsky, sogroga freg. kapitana, iz Badena. — Hildebrand s soprogo iz Liesinga. — Zamparo s soprogo iz Trsta. — Covanek, c. kr. pomorski uradnik, iz Pulja. — Traven, trgovčeva žena, z rodbino, iz Pulja. — Obergöll, c. kr. profesor, iz Kočevja. Pri Slonu: Kann iz Londona. — Günzl iz Prage. — Marrocchia, okr. poštni komisar iz Dubrovnika. — Seunik kr. sodn. pristav, s soprogo, iz Zagreba. — Penca iz Mokronoga. — Pevc, posestnik, s soprogo, iz Dola. Pri Bavarskem dvoru: Orašek, tovarniški delavec, s soprogo, iz Grada. — Barga, tovarniški delavec, s soprogo, iz Maribora. — Janezhizh, rudokop, iz Trebovelj, in Gramschar, rudokop, iz Hrastnika. — Hoffer, kuharica, iz t. Petra. Pri Južnem kolodvoru: Weglern z Dunaja. — Tramer, c. kr. stotnik, iz Trsta. — Osaria s hčerko iz Sarajeva. — Žvokelj, učitelj, iz Grada. — Rothel, gozdar, iz Škofelje. — Skraba iz Ljubljane. Pri Virantu: Pehany Jos. in Fran., iz Žužemberka. — Perko, učitelj, iz Mirne. — Weibl Amalija s sinom, iz Metlike.

Umrli so:

Dné 10. septembra. Antonija Mihelič, ščetkarjeva hči, 4 mes., Florijanske ulice št. 32, črevesni katár. Dné 11. septembra. Marija Lampe, delavka, 18 l., Križevniške ulice št. 9, jetika. — Franciška Simončič, hči čuvaja na želez. premiku, 1 l. 11 mes., Poljanski nasip št. 48, plućna tuberkuloza. Dné 10. septembra. Neža Jevc, gostinja, 72 l., Karlovska cesta št. 25, prsna vodenica. — Gregor Vojska, umirov. c. kr. računski priglednik, 78 l., Breg št. 2, opešanje.

Tržne cene.

V Ljubljani, 12. septembra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 3 kr., domače 6 gld. 34 kr.; rež 5 gld. 53 kr.; ječmen 4 gld. 23 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; ajda 4 gld. 87 kr.; proso 5 gld. 4 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 86 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 92 kr., salo po 80 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 2 1/2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 58 kr., svinjsko 66 kr., drobnjsko po 34 kr., — Piške po 45 kr., golob 18 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 69 kr., slame 1 gld. 69 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 40 kr.; mehkih 5 gld. 40 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Srečke

z dné 12. septembra.

Trst:	84	29	37	71	77.
Linec:	40	65	85	74	60.

se tako, saj je prostora za vse . . . Le notri, gospóda moja, le notri! Veliki boben spred! . . . Bum, bum, bum!!!“

In koncert je pričel iz nova, med tem ko je občinstvo kar drlo v dvorano. Igra, katero so igrali „prvi umetniki prestolnice“, ogrela je le malo koga; a to nič ne dá; da je le Croqueferova denarnica bila polna! Vse je komaj pričakovalo, da se prikaže ljudožrna kraljica sandviških otokov.

Naposled se zagrinjalo vzdigne. V nekaki odprti kletki, pri kateri je stal glumač, videl si žensko, katero bi po njenih začudenih, skoro divjih pogledih smatral lahko za divjakinjo. Oblečena je bila v tuniko od bele snovi; okolo ledij pa je nosila pas. Veliki črni vlasje so jej v velikih valovih padali po hrbtu. Obličje, noge in lakti je imela pokrite s prečudnimi arabeskami, ki so bile videti kakor kake risarije. Okolo rok in nog je nosila biserne obročke, sicer je bilo vse njeno oblačilo preprejeno s svetlimi steklenimi biseri. Veliki bakreni obročki so jej viseli na ušesih in nosu.

Omama je bila popolna, in marsikdo izmed navzočnikov menil je res, da v revni tej stvari vidi divjakinjo. (Dalje prihodnjič.)

